

Çocuk Aklı

Mustafa Uğur BAŞER

Sokak karanlıktı ve kimsecikler yoktu.

Yanyana dizilmiş iki sıra evlerin arasından geçiyordu. “Sokaklar ne kadar dar” dedi ve güldü. Gündüz bu sokaktan geçseydim acaba böyle mi düşünürdüm diye geçirdi içinden. Ta çocukluğundan beri dar yerler onu korkuturdu. Belki babaannesinin yıldızı bol gecelerde, etrafına diğer kardeşlerini de toplayarak anlattığı masalların da payı vardı korkusunda. Sırf bu yüzden büyüyüp yüzünde sivilceler çıkmaya başladığında ablasının odasından başka bir odaya nakletmek istemişlerdi de kıyametleri koparmıştı. “Delikanlı adam korkmaz” demişti annesi, bu ürkek bakışlı oğlunun ilk itirazından telaşlanmıştı. Ama onlara derdini anlatamamıştı, daha doğrusu anlayacaklarını ummamıştı. Onun odası geniş olacaktı. Pencereden karşı tepenin kahverengi sırtlarını seyrede ede düşler kuracaktı. Neticede o odasında kaldı, ablası Nihal’i küçük odaya taşıdılar, ablası odasından ayrılırken kederli yüz ifadesini unutamazdı. Her sabah en erken saatlerde babaannesinin ayak ucuna basarak indiği tahta merdivenlerin gıcirtısını duya duya uyanırdı. Bu sabah saatlerinin ruhuna neşe veren bir tarafı vardı. Yarı açık vaziyetteki perdeleri sonuna kadar açar, “Sen ve ben” derdi, “Bu okyanusta tek başınız.” Sonra da pencereyi açar, içeriye insanı sersemleten serin bir sabah rüzgârıyla beraber fesleğen kokusu dolardı.

Sokağın sonuna gelmişti. Sokağın sonunda geniş bir caddeye çıkılıyordu. Gece serindi. Vücudunda baştan aşağıya bir ürperme hissetti. Titrer gibi oldu. Durdu. Böyle anlarda eskiden kalma bir alışkanlıkla ceketinin yakalarını kaldırırdı. Gözlerini yumdu. Üşümeye başlamıştı. Çocukluğunda, bir gece ansızın titreyerek uyanmıştı. Elektrikler kesikti. Karanlık bir geceydi. Odasında yalnızdı. Bir yandan terliyor, bir yandan da titremeye başlamıştı. Çok kötü bir düş mü görmüştü, tam hatırlayamıyordu. Titremesi geçmemişti. Az ötede uyuyan ablasının ancak saçlarını görebiliyordu. Sanki uyuduğunu gösteren bir işaret yoktu. Bir tısıltı, bir hırıltı... Bir anda -sanki- zaman durmuş, ablasının ölmüş olabileceğini hasta muhayyilesi mi uydurmuştu? Bir ölüyle baş başa kalmak! Çocuk kalbi hızla gümbürdemeye başlamıştı, titrediğini unutmuştu bile. Ne yapacağını bilemiyordu. Gözlerini

kocaman açmıştı. Odaya, o uyurken bir cadı girmiş olmalıydı, ablasını oğluyla evlendirmek için... Ablası gitmeye razı olmamıştı muhakkak. Cadı da ablasının zehirlemişti... Birden hıçkır hıçkır ağlamaya başlamıştı. O gece ablası ağlama sesiyle uyandı. “Titriyorsun sen.. Terlemişsin de..” Sarılmışlardı. Ablası ıslak bez koymuştu alınına. Atletini değiştirmişti. “Hadi uyu artık, bak sabah olmak üzere.”

“Ölmemiş ablam, ölmemiş!” diye sevinmişti. Ablası bilyelerini çöpe attığı için, ablasının en sevdiği fotoromanı saklamıştı. Ablası evin her yanını aramış bulamamıştı. Yarın fotoromanı sakladığı yerden çıkarıp ablasına vermeye karar vererek gözlerini yumdu. Öğleye doğru uyandığında yine terlemişti. Titremesi geçmişti. Yatakta biraz doğruldu, kapının yanında kocaman çıtalı bir uçurtma duruyordu. Üzerinde ismi yazılıydı.

Sokağın sonunda bir sokak lambasının ölgün ışıkları altında öylece donakalmıştı. Uzaklardan başka bir sokaktan düdüğü sesi bozdu yalnızlığını. “Bekçidir” dedi içinden. Parkalarını kaldırmış, üşümüş iki karaltı ona doğru geliyordu. Biri şişman, öbürü aksine zayıfçaydı. Gecenin bu saatinde, bir delikanlının sokaklarda ne işi vardı? Muhakkak şüphelenmişlerdi. Selim aptallaşmıştı. İçinden “Geceyi ben beklerim, düdüğü bekçi çalar.” dedi. Bu sözü bir yerde mi okumuştum ya da aklıma o an mı gelmişti, bilmiyordum. Zaten önemi de yoktu. Şimdi gecenin bu saatinde onlara ne anlatacaktı. Birden koşmaya başladı. Yorulduğunun ayırımına vardığında bilmediği yerlere gelmişti. Sabah olmak üzereydi. Az ilerde denizin duru maviliği görülüyordu. Koşmaktan nefes nefese kalmıştı. Deniz kenarındaki banka oturdu. Gözlerini kapadı.

II

Annem elindeki kocaman bir tabak dolusu portakal, mandalina ve elma ile odaya girdiğinde, ben, yerlerde, kanepenin, koltukların altında kardeşimin kaybolan emziğini arıyordum.

Nereye düşürmüştü bu çocuk emziği?.. Kardeşimi kucığıma aldım. Onu kucığıma aldığımı kimse görmedi. Daha sonra emziği babamın kadife terliğinin içinde görmeyeyim mi!..

Bu çocuk -yani kardeşim- beni çıldırtacak. Onu kıskandığımı söylüyorlar. Asla! Asla kıskanmıyorum. Hem niye kıskanacaktım ki. Hem o daha çocuk. Babaannem öyle diyor. “Sen büyüdün artık” diyor. “Kocaman kız oldun.” “Sahi ben büyüdüm mü?” diyorum. “Büyüdün tabi” diyor babaannem. “Büyüdün.”

Madem büyüdüm, geçenlerde bir ayakkabıcı vitrininde gördüğüm kırmızı, yüksek topuklu ayakkabıyı bana neden almadılar, diye geçiyor içimden.

Annemin topuklu ayakkabılarını giyiyorum evde. Annem kızıyor. “Çabuk koy yerine” diyor, “Haliyi gene çamur etmişsin!”

Radyo. Radyonun yanıp sönen lambası. Of! Sıkıldım. “Okullar kar yağışı nedeniyle tatil” diyor radyodaki adam. Annem: “Yandık” diyor. “Çekeceğimiz var, Nihal'den.” Babaannem: “Üzülme kızım” diyor, “Bu yaşta olur. Büyüsün hele o daha çocuk.”

Kardeşimi uzaktaki akrabalarımızdan görmeye gelenler oluyor. Kimisi kestane getiriyor, kimisi minicik patikler. “Ooo...” diyorlar, “büyümüş bu. Maşallah. Allah nazardan saklasın.”

Dedem geçen gün çarşıdan kardeşime nazar boncuğu almış. “Nazar değer diye korkuyorum gelin. Bunu omzuna firketeleyiver.”

Off! Hep evde oturmaktan canım sıkılıyor. Dışarıda lapa lapa kar yağıyor. Bir kuş penceremize kondu. Karşıdaki evin önünde bir kardan adam: Elinde süpürgesi. Mahallemizin çocuklarının sesi geliyor, buraya kadar. Beni dışarı salmazlar ki... “Hasta olursun, bademciklerin şişer.” Doktor. İğne. Şurup. Şurubun çilekli olanını severim ben. Mis gibi kokar. Yaz gelince bahçemizde çok olur. Kırmızı kırmızı. Benekli.

Emine'nin yanakları da benekli. Annem, “Çilli kız!” diyor ona. Komşumuzun kızı. Geçen yıl taşındılar buraya. Babası bankada memurmuş. Emine'yi hiç sevmiyorum ben. “Kardeşinin bacaklarına kaynar su dökmüşsün sen” diyor. Artık çilekleri de sevmiyorum. Bana, “Deli” diyor. “Hayır, deli değilim ben” diyorum. Onu itmemle beraber çamurlu su birikintisinin içine yuvarlanıyor. Üstü başı çamur oluyor. Yüzündeki çamurlardan çilleri görünmüyor. Katıla katıla gülüyorum. Annesi bize geldi. Annem de bana çok kızdı. “Bir bu eksikti” dedi. Babam da çok kızdı. “Çok oluyorsun artık” dedi, “Gene akşamım berbat oldu.”

“Masanın üstü berbat olmuş” dedi annem. Az sonra komşular gelecekti geçmiş olsun. “Keklerden yeme demiştim sana.”

Mahallemizdeki komşu kadınlar geldi. Anneme, “Büyük geçmiş olsun” diyorlar. Ben köşeye çekilmiş oturuyorum. Bana doğru baktılar. Kimse bana bir şey söylemiyor. Daha sonra kardeşimin yattığı karyolaya yöneldiler. “Ah ucuz atlatmışsınız. Bir de erkek çocuğu... İz kalmasa bari.. Hani okur subay filan olurdu.”

Dün öğretmenimiz, “Herkes üçer tane patates getirsin çocuklar,” dedi. Anneme söylüyorum. “Sabah unutturma çantana koyalım” diyor. Suluboya, resim defterim ve patatesler.

“Patates baskısı yapacağız bugün çocuklar” diyor öğretmenimiz. Patatesleri ikiye böldük; -Annem, bana patatesleri bölmem için küçük meyve bıçaklarından vermedi.- benimkileri annem sabah okula gelirken bölmüştü.

Kırmızı, yeşil, mavi ve siyah. Ben en çok siyahı seviyorum, galiba. Öğretmenimin kravatı da siyah. “İzi çıkmalı defterlerinize çocuklar.” Benim sayfam hep siyah yuvarlaklarla dolu. Öğretmenimiz, “Güzel ama...” diyor, “Hımm...”

Gece yarısı kardeşim sık sık uyanıyor. Annemin ayak seslerini duyuyorum. Ocağın düğmesini çeviriyor. “Hiss” diye bir ses, çakmağın sesi hemen arkasından. Üzerine süt dolu cezveyi koyup ısıtıyor. Cezvedeki sütü biberona döküyor. Biberonu çeşmenin altında tutuyor bir süre. Sonra biberonu kardeşimi ağzına veriyor. Kardeşim, “hı hı” diyor, annem uykulu gözlerle gülümsüyor.

Gözlerimi kapıyorum. Bir masal uyduruyorum, kendime: Yalancılar Kralı. Yalan söyleye söyleye kral olmuş bir adamın öyküsü bu. Sabah olduğunda “Yalancılar Kralı” gitmiş oluyor.

Annem perdeleri açıyor. Sonra pencereyi. Serinlik giriyor. Yatakta iyice büzülüyorum. Tekrar uyumak istiyorum. Annem, “Hadi kalk! Uyumuyorsun. Uyuyormuş gibi yapıyorsun.”

Kahvaltı masasına oturuyoruz...

Babam işe gidiyor.

Dedem kapının önündeki karları elindeki kürekle temizliyor.

Annem sobanın üzerindeki tombul kuşanede su kaynatıyor.

Babaannem, elinde Kur’an kitabı, burnunun ucunda ha düştü ha düşecek, yuvarlak camlı gözlüğü ile uyuyor.

Annem çılgık atıyor: “Bırak! bırak onu.”

Babam, dedem, babaannem ayağa kalkıyorlar. Emziği düşmüş, onu arıyordum. Buldum. Babamın terliğinin içine girmiş.” diyorum.

Hepsi birden derin bir nefes alıyor ya da bana öyle geliyor. Sanki evde yangın çıkmış da, nefes alamamışlar da, derin bir nefes alıyorlarmış gibi. Ama ben epeyce zaman kardeşimi kucağımda tutmuştum. O gün, bunu kimse fark etmemişti. Üstelik kardeşim bana gülümsemişti.